

1. ความสำคัญของเรื่อง

สังคมของเราทุกวันนี้ เรียกได้ว่าเป็นสังคมข่าวสาร (Information Society)¹ อย่างแท้จริง ผู้คนมีความต้องการบริโภคข้อมูลข่าวสารในปริมาณมหาศาล ใครทำข้อมูลไว้ในมือมาก เรียกได้ว่ามีชัยไปกว่าครึ่ง ประกอบกับสื่อต่าง ๆ ว่ามีการพัฒนาเทคโนโลยีอยู่ตลอดเวลา คนทำให้บางที่เราก้าวตามแบบไม่ทัน แต่แต่ละสื่อก็พัฒนาตนเองให้สามารถแข่งขันกับสื่ออื่น ๆ ปรับตัวให้สามารถตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคให้ได้มากที่สุด

นิตยสารก็เป็นสื่อประเภทหนึ่ง ที่มีหน้าที่หลัก 4 ประการ ผูกพันกับสังคม นั่นคือ การรายงานข่าวสาร ความรู้ เสนอความคิดเห็น การให้ความบันเทิงและเป็นสื่อแห่งการโฆษณาในสังคมทุนนิยม² ปัจจุบันถ้าเราเดินผ่านแผงหนังสือ เราจะเห็นว่านิตยสารมากมายที่ประสบความสำเร็จอยู่บนแผงก็มีเยอะ ที่ต้องปิดตัวเองลงไปก็มีมากมายจนนับไม่ถ้วน ไทจะต้องผจญกับภาวะราคากระดาษที่ถีบตัวสูงขึ้น หรือไม่สามารถเจาะกลุ่มเป้าหมายได้ เราจึงเห็นนิตยสารเกิดใหม่แล้วหายไป นิตยสารเก่า ๆ ที่ยังยืนอยู่ได้ ก็ต้องมีการปรับตัวเองให้สามารถดึงดูดใจกลุ่มเป้าหมายเอาไว้ให้ได้ ต้องปรับตัวตามสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน

นิตยสารไฮ-คลาส เป็นนิตยสารที่ยืนอยู่บนแผงหนังสือบ้านเรามาช้านาน ด้วยแบรนด์เนมที่สะดุดหู และคอนเซ็ปต์ที่แตกต่าง คอนเซ็ปต์ที่แตกต่างของไฮ-คลาส คือ เป็นนิตยสารแนว "รสนิยม" เป็นหนังสือที่มีแต่เรื่องคนและบทสัมภาษณ์ ช่วงแรกของไฮ-คลาส (2526 - 2529) ก็มีการปิดตัวเองลงไปครั้งหนึ่ง แล้วเปลี่ยนผู้บริหารใหม่ มาเป็นคุณอุทัย วงศ์ไวยสุวรรณ บรรณาธิการคนปัจจุบัน แล้วยืนหยัดมาจนทุกวันนี้ (2539) 10 ปีพอดี

ซึ่งเป็นที่น่าสนใจอย่างมากว่า ทำไมหนังสือที่มีแต่บทสัมภาษณ์ จึงสามารถครองใจผู้อ่านมายาวนานถึง 10 ปี บทสัมภาษณ์ที่เป็นเนื้อหาสาระหลักของหนังสือดึงดูดใจผู้อ่านได้อย่างไร และจนถึงปัจจุบันที่นิตยสารหลายฉบับ เช่น ลลนา ซึ่งยืนอยู่บนแผงมาระยะหนึ่ง ก็มียืนต้องปิดตัวเองลงไป หรือนิตยสารแนวเกี่ยวกับไฮ-คลาส ดังเช่น เทรนด์ แมน นิตยสารในเครืออมรินทร์ พรินติ้ง กรุ๊ป ที่เป็นบริษัทมหาชน ที่ฐานะมั่นคง ตอนนี้ก็ต้องปรับตัวครั้งใหญ่ แล้วไฮ-คลาส มีการปรับตัวอย่างไรบ้าง

^{1,2} มาลี บุญศิริพันธ์, การเขียนสารคดีสำหรับสื่อสิ่งพิมพ์, กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ประกายพิริภิก, 2535, หน้า 2

2. วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อวิเคราะห์ดูว่าบทสัมภาษณ์ในนิตยสารไฮ-คลาส มีความน่าสนใจอย่างไร
2. เพื่อศึกษาว่าไฮ-คลาส มีการปรับตัวทางเนื้อหาสาระอย่างไรบ้าง ในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบัน
3. ประสพการณ์ที่ได้จากการฝึกงานครั้งนี้ จะสามารถใช้ประโยชน์ในวิชาชีพของผู้เรียนต่อไป ในอนาคต

3. ขอบเขตของการศึกษา

ศึกษาเฉพาะกรณีการนำเสนอบทสัมภาษณ์ในนิตยสารไฮ-คลาส ไม่รวมถึงเนื้อหาส่วนอื่นของหนังสือ ผู้เขียนได้ศึกษาและปฏิบัติจริง ซึ่งทางกองบรรณาธิการนิตยสารไฮ-คลาส ได้ให้โอกาสผู้เขียน ดังนั้นผู้เขียน จึงได้ศึกษาตั้งแต่ขั้นตอนการเตรียมงานก่อนการสัมภาษณ์ การเลือกบุคคล การสัมภาษณ์ การถอดเทป และการนำเสนอบทสัมภาษณ์นั้น ๆ ซึ่งผู้เขียนดำเนินงานจริงเองทั้งหมด โดยมีพี่ในกองบรรณาธิการคอยช่วยดูแล

4. ประโยชน์ที่ได้รับ

ประโยชน์ประการแรก ที่ได้รับคือ ประสพการณ์ที่ได้จากการฝึกงาน ซึ่งผู้เขียนได้ประยุกต์ความรู้ที่เรียนมาทั้งหมด ใช้ปฏิบัติในการฝึกงานครั้งนี้ ซึ่งประสพการณ์เช่นนี้ เราไม่อาจหาได้จากในห้องเรียน ต้องอาศัยการปฏิบัติจริง

ประการต่อมา ได้รับรู้ชีวิตจริงของสื่อมวลชน ซึ่งมีแง่มุมที่น่าสนใจ และสามารถนำมาปฏิบัติได้ ถ้าต้องดำรงอยู่ในสังคมนี้

ประการสุดท้าย ได้รับทราบการบริหาร การดำเนินงานของนิตยสาร ที่ต้องปรับตัวเองอยู่ตลอดเวลา ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนแปลง เพื่อให้คงอยู่ได้ในตลาดนิตยสารบ้านเรา

จ่านักหอสมุด